

leze dingen
en man als
en hogere
dinking van
om niet.
een te hard,
gesteld, of
t zijn hoog
eens inzet
ar den heer
gaan lezen,
vervolgde

ot merk, is
hij nu ligt,
d, om rond-
peders, eer-
g uit moest.
en kan dus
wat thana
nog iets ge-

ging dekt,
lijke natuur
zicht van
dleen-schul-
dale organi-
de slacht-
arakter aan

van Bladel
oordeel over
n een niet-
zijn onpar-
n diep be-
res der Ire-
had durven
maken had
rijft hij:

beweert dat
geing niets
a vragen: is
trandeler b.v.
de spil waar
eendens dit
n er ook al
t is het niet
lurtjaren den
t veroorzaakt

id beweerd,
en, en dus
van zegt hij:
v. d. M.:
vrijheid dan
n waren ge-
hoe die vrij-
dhaving der
raag (die ik
t waarop het
moet gege-
verendens dan
v. niet ge-
de roodani-
heel in strijd
erk: "Wordt
de gevraagd,
gedreven v.
reel v. vrijheid
de indringers
elaten wordt,
at te openen
nen laten?"

ezelfde Ireni-
uren, waarin
ilp gekomen
eelden, zel-
die jaar uit
ode hebben

t van de uit-
oormakers
d) die in kort
zet", wel he-
t uit is ge-
t woordvoer-
zouden kun-
t, soms bittere
de heeft ver-
erk niet hand-
n in de kerk
e overtuiging
voor God",
te doen voort-
e opruiningen
? En wordt
enden wel in
die nu hunne
en bevoorde-
revolutie met

an de zwarte
er Irenische
eigen agita-
en.

ch de moeite
se Blaafjes
e bestrijden?
waheid?
Amsing te

hen, die, wel
ar toeliet niet
t deze: "Het
elijke organi-
hetwelk door
et wordt weg-
toe, een vol-
t mogelijk, en
t voorstellen,
zelve doen-
dan ook door
hum zondig
toelagen zij in
zolang er on-
eder onkruid

openbaart, — zoolang zal er strijd noodig zijn,
ook tegen inwendige heksen. Doch zijn wij
omdat niet al het kwaad is weg te nemen,
daarom niet verplicht de Kerk van die gebre-
ken te zuiveren, die wij, met de hulpe des Hee-
ren, wel vermogen weg te nemen? Waar wij
ons van zooveel inwendig bederf in de Kerk
Gods zien omringd, is het daar niet dure plicht,
om, in gehoorzaamheid aan 't Woord onzes
Gods, in Zijne kracht, te doen wat wij ver-
mogen om de Kerk te bewaren, of weer te
vestigen op haren onwrikbaar grondslag?
Doch er is meer! Het kwaad, dat uit die or-
ganisatie" is voortgevloeid, of daarmede in
zeer nauw verband staat, is veel grooter dan
menig oppervlakkig oordeelaar zou denken.

En dan gaat hij voort:
Als men, afgezien van het samenwonen van
gelovigen en ongelovigen, in gelijke rechten,
slechts de aandacht vestigt op *de* van het vele,
dat als 't ware voor de hand ligt, dan is het
omniakelaar, dat die organisatie een ont-
zachtelijk schadelijk invloed op het "kerke-
lijk leven" heeft uitgeoefend. Stellen wij ons
eene gemeente voor, waar een heilige strijd
moet worden gevoerd tegen het "Modernisme",
om, met het oog op de *geloofstreek*, staande te
blijven. Zulk een strijd eischt dikwijls alle
krachtsinspanning, met dit gevolg, dat men geen
tijd heeft om naar behoefte te arbeiden aan
den "geestelijken wasdom" der gelovigen, of
ook dat men verregaande gebreken onder de
"belijders" over 't hoofd ziet; want als men
met dezulken handelt, naar den maatstaf der
Schrift, dan vereest men dat zij zich zullen
terugtrekken, en dat kan niet, want dan zou de
meerderheid minderheid kunnen worden en
daarom — gezwegen van dat alles. Meer nog!
Hoe menig onkundige, tot de rechtzinnige
partij behorende, heeft niet bij zichzelf ge-
dacht, dat het al heel goed was, als hij maar
de waarheid toestemde, en geregeld de gods-
diensttoefeningen bijwoonde. Hij was immers
zooveel beter dan deze of gine, die ongeloo-
vig is, en daarenboven een ernstig leven
leidt, en toch, evenals hij, lid van dezelfde
Kerk is. Hoeveel zullen er ook thans nog zijn,
die er niet aan denken, dat er, bij eene zoo
gunstige onderscheiding, ook voor hen nog
sprake kan zijn van verloren te zullen gaan,
en van de noodzakelijkheid eener bekeering?
Dat is vrucht van de organisatie der Ned.
Herv. Kerk! Kan er nog iemand zijn, in wien
lust tot waarheid in het binnenste is, die zulke
dingen kleinigheden noemt, van te weinig bete-
kenis om zooveel drukte te maken? Zoo ja,
welaan dan! Indien dit kleinigheden zijn, dan
dienen dezulken te weten dat God ook op
kleinigheden let.

Wat was de oorzaak, dat weleer Israëls volk
bij 't veroveren van 't land Kanaän, voor de
stad Ai geslagen werd? Een kleinigheid, zou
men zeggen, een enkel kleedingstuk, een weinig
zilver en goud, genomen van 't verbumme.
Hoe werd evenwel die zonde bezocht? Niet
alleen aan hem, die ze bedreven had, maar
ook aan Israëls volk. God is jaloezich op
Zijne eere!
Hij eischt van ons, dat wij op Zijn Woord
letten om *hetzelde te doen*.
Dit is gezonde taal, waar geen dialectiek
iets tegen vermag.

De uitgever Donner in Leiden heeft
Smytegelt's leerredenen over den Catechismus
nogmaals ter persce gelegd.
Een kostelijk ondernemen.
Onze Catechismus moet weer gepredikt
in ouden trant. Niet als aanleiding voor
een kort, stichtelijk woord, maar als ge-
boden middel om de gemeente in de *ken-
nisse der waarheid* te bevestigen.
Zonder kennis der waarheid is de ge-
meente een weerloze prooi.
En daartegen kan ook vader Smytegelt
nog uitnemend dienst doen.

KUYPER.

Van het Kerkelijk ambt.

XI.

Alleen de Christus heeft te zeggen, hoe het
in zijn kerk toe moet gaan; niet enig mensch
op aarde. Hij *alleen* heeft daarvoor te zeg-
gen, en niemand heeft hierin *medeeggeng-
schap*. En al wat in zijn kerk opgericht of
ingesteld of vastgezet werd of wordt, zon-
der op het Woord des Heeren te rusten,
staat niet vast, maar los; is ontbloot van
alle autoriteit; bindt noch de conscientie
noch de geloofsvrijheid; en kan veel min
oort van de geloofspligten ontstaan.

Door dit voor elk kind van God onweer-
spreklijke feit, komt nu op den grondslag
van Jezus' Koningschap, niet alleen de rege-
ring der kerken te rusten, maar ook het
leeraarsambt en ook de priesterlijke bedie-
ning der geboden en der barmhertigheid.

Hierover is veel op verwarde wijze ge-
sproken, en men heeft verzuimd zich de
zaak door scherper onderscheiding klaar te
maken.

Er steekt iets van Jezus' koningschap in;
dat voelde men wel. Toch kwam het bij
eike bediening van het ambt alleen op de
gebondenheid aan het Woord, d.i. aan zijn
Protestant, neder. En hoe die twee in
juist verband stonden, werd niet genoeg
uitgewerkt.

Toch valt het bij eenig indenken licht,
hier het rechte spoor te vinden.

Het ambt in Christus is drieledig, maar
in de drieledigheid toch één. Hij is niet
beurtelings profeet, en dan weer priester,
en een derde maal koning. Neen, wat hij
bedient is het één, volle, ongedeelde Mid-
delaarsambt, naar zijn drie zijden.

Vandaar, dat de Christus ook nu nog aan
de rechterhand des Vaders Middelaar in
den vollen zin des woords blijft. Hij is *nu*
nog profeet, priester en koning tegelijk,
en alle bediening, die onder hem doorzon-
daren in profetie, offerande of regiment
in de kerk op aarde plaats grijpt, is niet
een stellen van profeten, priesters of regeer-
ders naast hem, maar uitsluitend het stel-
len van organen, door wie hij zijn Woord
verkondigt, door wie hij zijn priesterschap
bezeelt, en door wie hij regeert.

Er is ook nu nog altoos door den dienst van
herders en leeraars, van ouderlingen en

diakenen in de kerk op aarde bediening,
uit dit drieledige Middelaarschap, van Imma-
nuel, gelijk we een vorig maal reeds aanstip-
ten, en dat door elk hunner, naar zijn orde, op
onderscheidene wijze. Wel doorzeengevlochten
en doorzeengegengeld, omdat ze in den
wortel één in den Middelaar zijn, maar toch
door straalbreking voor ons duidelijk ge-
noeg in den profetischen, priesterlijken en
koninklijken tint uiteengaande.

Nu zou men zich intusschen vergissen,
zoo men waande, dat als er een *leeraar*
wordt ingesteld, deze wordt ingezet door
Christus den *Profeet*, wijl hij *leeren* moet;
dat zoo er een *ouderling* in het ambt
gaat, deze wordt ingezet door Christus den
Koning, wijl hij *regeren* moet; en dat, zoo
er een *diaken* wordt bevestigd, deze op-
treedt namens Christus den *Priester*, wijl
hij *de offerande* bedient.

Wie het zich zoo voorstelt verzuimt te
onderscheiden, tusschen de *aanstelling* van
deze ambtsdragers en den inhoud van
hun *last*.

Gunne men ons, om dit duidelijk te
maken, eene vergelijking.

Als onze Koning een gezant naar een
vreemd hof zendt, om te onderhandelen
over de afschaffing van suikerpremies, of
over de regeling van het internationaal
telegraphisch verkeer, dan denkt onze Koning
er niet aan, om dezen industrieel of inge-
nieur in details te zeggen, welke gedrags-
lijn hij te volgen heeft. En dat kan ook
niet, want de bijzonderheden over de suiker-
industrie en het spoorwegverkeer kent zulk
een gezant veel beter dan de Koning. De
Koning geeft hem daarom alleen bij Konink-
lijk besluit zijn *aanstelling*, maar voor wat
de te volgen gedragslijn aangaat, wordt hij
verwezen naar een chef van dienst op een
der bureaux, die meer bijzonder op de
hoogte van dezen tak van dienst is. Met
deren wordt dan onder de leiding van
den Minister de aan te nemen houding
geregeld, en ook dan nog voor een groot
deel aan de prudentie van den kundigen
gezant overgelaten.

Aan dit voorbeeld ziet men, hoe er een
zeer sterk in het oog loopend verschil be-
staat tusschen iemands *aanstelling* en den
inhoud van zijn *last*, overmits beide vloei-
en uit een geheel onderscheidene bron. De
aanstelling vloeit uit de bron der soeverei-
niteit, de *inhoud van den last* uit de bron
der kennis, of als er een gave te bedienen
is, uit de schatkist en de kas waarin die
schat ligt opgetast.

En zoo nu is het ook in de kerk van
Christus.

Wat ambt er ook in de kerk bedienend
wordt, het heeft altoos drielei: 1°. de in-
stelling; 2°. de aanstelling en 3°. den inhoud
van last of gave.

Elk ambt heeft zijn *instelling*. D. w. z.
eer een zeker persoon voor zeker ambt
wordt benoemd, wordt er eerst en vooral
uitgevaardigd dat *er zulk een ambt zal zijn*.
Zoo doet onze aardsche Koning ook. Hij
bepaalt eerst dat er inspecteurs voor het
onderwijs, dat er controleurs voor de be-
lastingen, dat er alom betalmeesters zul-
len zijn. En eerst nadat bepaald is, dat al
deze ambten ingesteld zijn, wordt er nu
vervolgens toe overgegaan, om in deze
ambten bepaalde personen *aan te stellen*.
Zoo nu ook in de kerk.

Of er eenig ambt, en zoo ja, welk, op
zal treden, is de *instelling* van dit ambt.
En zoo is er allereerst bepaald, dat in de
kerken des Nieuwen Testaments vierderlei
ambt zou staan, dat van *Leeraar*, *Herder*,
Ouderling en *Diaken*.

En het recht nu om dit te bepalen, om
dit aldus te beschikken en vast te stellen,
komt niet aan enig mensch toe, ook al
was hij keizer van de geheele wereld,
maar komt uitsluitend toe aan *Koning Jezus*.

Let wel, niet aan Jezus als *Profeet*,
noch ook aan Jezus als *Priester*; maar uit-
sluitend aan Jezus als *Koning*.

Oorspronkelijk is zulk een instelling van
eenig ambt altoos een uitoefening van *God-
delijke* macht en komt alleen God toe.
Maar God de Heere is vrijmachtig om deze
macht op zijn schepel voor het burgerlijk
leven, en op den Middelaar voor de kerk
te leggen. En dienovereenkomstig heeft
Hij ze dan ook op de aardsche koningen
gelegd voor het leven der burgermaats-
chappij, en op den Middelaar Jezus Chris-
tus voor de maatschappij der kerk.

Welke ambten in de kerk bestaan mo-
gen, hetzij duurzaam, hetzij slechts tijdelijk,
is daarom alleen op te maken uit Jezus'
koninklijke welbehagen, en deze zijn wil en
welbehagen is alleen en eeniglijk op te
maken uit zijn Woord.

Een iegelijk dus, die zich onderwindt om
in de kerk een macht in te stellen, die amb-
telijk werken zal, en die niet kan aanwijzen
dat dit ambt altoos door Koning Jezus in
zijn Woord is ingezet, matigt zich aan wat
hem niet toekomt en randt de kroon aan
die alleen op het hoofd van den Middelaar
als Koning bloeit.

Na deze *instelling* van dit ambt komt
in de tweede plaats de *aanstelling* in dit
ambt van de *personen*.

Ook deze *aanstelling* nu gaat uitsluitend
van den Middelaar als *Koning* uit.

Niemand kan in eenige kerk 't zij herder,
leeraar, ouderling of diaken zijn, tenzij hij
door Jezus als *Koning* daartoe zij aangesteld.
Hiermee is volstrekt niet bedoeld, dat
elk leeraar, herder, ouderling of diaken met
een stem uit den hemel moet geroepen
zijn, of op mystieke wijs zich een aanstel-
ling moet verzekeren, maar wel dit, dat
hoe ook de aanwijzing van den persoon
geschiede, zijn *benoeming of aanstelling*
altoos een daad van Jezus als Koning is.
Vergelijking met het burgerlijk leven

heldert dit weer ten volle op. Een koning
op aarde is volstrekt buiten staat om over
de duizend en een aanstellingen die te doen
zijn, zelfs met de noodige zaakkennis, den
meest geschikt persoon uit te vinden.
Hoe zou een koning weten wie de lundig-
ste en meest geschikte was om als hoog-
leeraar de psychiatrie of de Assyriologie te
doceeren. Vandaar de gewoonte, dat de
deskundige colleges of ambtenaren de *per-
sonen aanwijzen en voordragen*, en dat
deze door den betrokken minister aan den
koning *ter benoeming* wordt aangeboden.

Maar al staat het nu nog zoo vast, dat
deze en geen ander de *aangewezen* per-
soon is, toch helpen al deze aanwijzingen
niet om hem in het ambt te zetten. Zijn
aanstelling is en blijft altoos een Konings-
daad. Zijn gezag ontleeft hij uitsluitend en
eeniglijk aan de daad en machtsuifening
van zijn Vorst.

En zoo nu ook in de kerk van Christus.
Wie, op wat wijze ook, geroepen zij,
om eenigen persoon voor eenig ambt aan
te wijzen, 't zij de kerkeraad dit doet, of
een kiescollege, of de gelovigen volgens
hun ambt, door dit alles wordt niemand
nog hetzij leeraar of herder of ouderling
of diaken. Dit alles is nog slechts de *aan-
wijzing*. En daarop volgt eerst de aanstelling
namens den Koning der kerk, in verband
met de belofte of eed van trouw, die hij
in het midden der gemeente aan den Ko-
ning doen moet.

Zoo zijn dan de *instelling* en de *aanstel-
ling* daden van den Koning als Mid-
delaar.

Maar, als het nu toekomt aan de be-
diening van deze ambten, zoo wordt dit
anders, en treedt het *derde* moment in,
waarop we wezen.

En dan ontvangt de *leeraar* zijn *last*,
niet van den Koning, maar van den Mid-
delaar als *Profeet*; de *herder* zijn *last* niet
van den Koning, maar van den Middelaar
als *Profeet en Priester*; de ouderling zijn
last van den Middelaar als *Koning*; en de
diaken zijn last van den Middelaar als
Priester.

Alle vier soorten van ambtsdragers heb-
ben dus, naar gelang hun ambt is, onder-
scheidelijk met den Middelaar als Profeet,
Priester of Koning te doen; maar komt
het nu op hun *instelling* en *aanstelling* aan,
dan hangen ze alle vier uitsluitend van den
Middelaar als *Koning* af. En juist daardoor
is hij ambtelijk, en speciaal bij hiërarchische
deformatie der kerken, principieel altoos
het Koningsambt van den Messias het eerst
en het smadelijkst aangerand.

KUYPER.

Uit de Pers.

Op het harde woord van den heer W. de
Haan te Alblasdard 1), waarop ons voorlaaste
nummer wees, is thans in *De Basijn* een an-
grijpende repliek van den heer J. van der Waals
te Nijkerk opgenomen, waarmede we eenige zin-
neden niet aan onze lezers onthouden mogen.

"Ge niet op tegen een vereringing *nu* *reeds* met
personen, die alijd in een bedroven atmosfeer hebben
geleefd. Dat laatste zegt u ieder waarlijk doleerende
met gevoel van schaamte en schuld, van hader harte
na. Maar nu kunt ge toch niet wenschen, dat zij eens
geruimen tijd in zuiverder atmosfeer gaan leven, om u
eens daarin met hen te vereenigen.
Want, let wel, wanneer komt er vereeniging tot
stand? Immers alleen, als beide kerken het vooraf over
't kerkelijk standpunt zijn eens geworden. Of wel om
in uw gedachten te blijven, alleen als de do-
leerenden van hunne dwaling overtuigd zijn, waarom
zij dan ook begeeren ingelijfd te worden in het lichaam
van den Heere Jezus Christus. Dan komen zelfs zij,
die eertijds door de Chr. Kerk zijn afgesloten en
die zich aan hare tucht onttrokken, met belofte en be-
wij van waarachtige betering (tegen H. C. v. r. 36),
waarschijnlijk over belijden en leven, de
Koning der kerk over de gesteldheid des harten
oordeelt. Onschoon zich telken meer-moedigheden
zullen voordoen, blijft het voor een Petrus gelden, dat
hij zijn broeder tot zeventig maal zeventig maal moet
vergeven. Ach, we hebben in de laatste tijden zoo
bitter ervaren, hoe de tucht in het Herv.-genootschap
een middel is geworden om zich van lastige menschen
te ontdoen en zichzelven rust te bezorgen. Maar dat
zij toch de tucht in de ware Kerk van Christus niet
zijn? Daar is ze toch niet van den Heere gegeven
middelen om eenzijdig de Kerk voor onheilzigen te
wahren, maar ook anderszins, om indien mogelijk,
den dwalende en den zondaar terecht te brengen. Daar
is ze toch immers de tucht tot behoudenis, ook in het
opdoeken en terechbrengen van den broeder, die van
de waarheid is afgedwaald. Dat heeft welk, om al-
zo een ziel van den dood te behouden (Jac. 5 : 20)
behoort de Kerk en elk haar leden in het bijzonder
te aanvaarden, zelfs op het gevaar af, dat zich vele
moedigheden zullen voordoen, als de nabijwring
baar wordt van het langdurig leven in een bedroven
atmosfeer."

En dan spreekt schrijver den heer De Haan
persoonlijk aldus toe:

"Ik vrees, dat uw gemoed bij het schrijven niet
zacht was gestemd tegenover broeders, die met u één
zelfden Heer en éénzelfde dierbaar geloof belijden, en
dat inzonderheid het gedeelte over de tucht aan uw
pen ontsnapte."

Ik weet, er zijn mannen genoeg, waarder en kun-
diger dan ik, die tegen uw schrijven hadden kunnen
opkomen. En daarom heb ik gezegd, eer ik er toe
schreef. Doch mijn last drong te niet toe, omdat ik
met u de vereeniging biddend beoog. En wees er van
verreder, onder de doleerenden zijn er velen, die er
naar haken, opdat de kerk van Christus bloeiende
bloeit komt ten goede aan het eigenhart. Dat hebben
velen in den terugkeer naar de kerkgeering volgens
Gods Woord reeds aanvankelijk mogen ervaren, zo-
dat zij den Heere Christus hebben gekend voor zijne
genade, in het schijden en bewaren eener kerk, wier
werkelijk wesen zooveel verschilt van hetgeen zij er
zich lange jaren van hebben voorgesteld."

De Basijn teekent hier bij monde van den
Doct. Brummelkamp bij aan:

"Ik dacht bij het vele dat ons in deze zaak toege-
zonden werd en wordt, niets beter te kunnen doen,
dan onzen broeder De Haan en allen die tot dusver
in zijnen geest denken, dit zoo kalme en schijnmatige
woord studeende en dankende ter overweging aan te
bieden."

Deze opmerking reft *De Basijn*.

Geen onzer vraagt, dat de strooming onder
de gescheiden broeders, die haar wateren tegen
het denkbeeld van hereeniging opstuw, zich in
De Basijn niet zal uitspreken.

Eer begrepen we het tegendeel.

Er moet niets gesmoord. Ook is de van
Godswege geboden plicht tot *sadulven* voor
wie *sadulvigen* te onverwiltig sterk, om die
opstuw der wateren niet te kunnen dragen.

1) We ontvingen zelf nog een stuk van de heer *De
Haan*, dat even laud was, en dat we ons hem te
sparen niet plaatsen.

Alleen merken we op, dat uit de pen of van
de lippen van hen die het pleit voor de here-
eeniging voerden, dusver niet anders dan lief-
lijke tonen van broederzin en Christelijke
liefde vernomen zijn; terwijl de bestrijders van
deze hereeniging, gelijk ook nu weer de heer
De Haan, meest een schor geluid uitsietten,
waarvan ze zelve, in hun betere oogenblikken
belijden zullen, dat het niet uitging onder de
drijving van den Heiligen Geest.

KUYPER.

Officieele Berichten uit de Ned. Geref. Kerken.

Alkmaar, 6 November 1887.

Nadat aan den kerkeraad der Ned. Herv.
gemeente alhier het verzoek tot reformatie ge-
daan was, doch afwijzend beantwoord, zijn de
manslidmaten der gemeente, onder leiding van
onzen consulat Ds. P. van Son, bijeenge-
komen tot het verkiezen van een kerkeraad,
waartoe gekozen werden de Broeders G. Teer-
huis en H. Wolzak Gz. tot ouderlingen en de
Broeders W. Baas en K. A. Dane tot diakenen.
Deze kerkeraad werd hedenmorgen door onten
geachten consulat Ds. P. van Son bevestigd,
na een voorafgaande predikatie over 1 Tim.
4 : 16.

In een daarna gehouden kerkeraadsverga-
dering werd voor de kerk te dezer plaatse het
synodale juk afgeworpen en daarvan kennis
gegeven aan de bevoegde autoriteiten. In den
avonddienst werd, na een predikatie over Jak.
3 : 56, aan een vijftal kinderen der gemeente
de heilige Doop toegeëind.

De collecte in beide beurten bracht de niet
onanzienlijke som van f. 35.50 op.

Onze hulpe zij in den naam des Heeren, die
hemel en aarde gemaakt heeft.

Namens den kerkeraad,

H. WOLZAK Gz., Voorzitter.

LEMMER. Door het zich noemend classicaal
bestuur, doende enz., is aan het gemeentebestuur
vrijheid gevraagd om in het Diaconie-
Arnhuis, dat in hun bezit is, de ringpredi-
kanten te laten optreden. Men weet echter nog
niet, wie dan als ouderlingen en diakenen zul-
len fungeeren.

J. KOKSMA.

DRIEBERGEN. Donderdag 4 Nov. II. werd in
eene vergadering van circa 60 manslidmaten
der Ned. Herv. gemeente, in een der vertre-
ken van de pastorie alhier, door Ds. G. J. Bar-
ger namens den kerkeraad der Ned. Herv.
gemeente medegedeeld, dat hij na biddend
overleg het besluit had genomen om met het
synodale organisme te breken. De kerkeraad
wilde echter tot deze goede daad niet over-
gaan zonder de gemeente gehoord te hebben,
waartoe dan ook deze vergadering der mans-
lidmaten was bijeengeroepen. Het was een ge-
zegende avond. Met algemeene stemmen,
op twee na, die niet om de reformatie vijandige
redenen, maar uit utiliteits-beginsel tegenover
den vijand nog wenschten te wachten totdat
afzetting zou volgen, werd het besluit van den
kerkeraad met vrome welsprekendheid en menig
waardeerend woord, ook voor den geliefden
leeraar der gemeente, goedgekeurd en gete-
kend. Ook nu weder liet zich een groot aan-
tal als leden van de kerkelijke kas inschrijven.
Zaterdag 5 Nov. II. is van dit besluit kennis
gegeven aan Z. M. den koning, aan de synode,
de kerkvoogdij en aan den burgemeester dezer
gemeente.

Den synodalen president kerkvoogd, de heer
Koker, secretaris der gemeente, die schrijven
ontvangen hebbende, waarin natuurlijk gewezen
wordt op het plichtmatige, om nu voortaan het
kerkegebouw en de kerkelijke goederen ten
dienste te stellen van den wetigen kerkeraad
en den wetig beroepen leeraar der gemeente,
sloeg de vrees om het hart. Hij was, nadat hij
aan Ds. Barger had geschreven, dat de kerk en
de kansel voor ZWEEW. gesloten zouden blij-
ven, in allerij naar den burgemeester gegaan
om hem te verwittigen, dat de doleerenden, met
den predikant aan het hoofd, het plan hadden,
volgens hun eigen schrijven, om met geweld de
kerk in bezit te nemen, en dat wel op Zondag
6 Nov. des morgens te 9 1/2 ure. De goede man-
ging in zijn angst zelfs zóóver, dat hij den bur-
gemeester aanraade, om door een eskadron
huzaren zulke wanodelijkheden te voorkomen.
Gelukkig, dat de heer Baron van Heemstra wat
kalmer was in zijn opvatting van dit schrijven
dan zijn gemeente-secretaris, de president-kerk-
voogd, en de huzaren achterwege liet. Toch
was het Zaterdagochtend en Zondagmorgen vrij
ruimeg in ons anders stil dorp. De synode
aanklaagers hadden de groote trom ge-
roerd. De kerkeuren werden van ijeren bo-
men voorzien en het kerkegebouw werd des
nachts en des morgens, zowel van binnen als
van buiten, door een sterke wacht bewaakt. Des
Zondagmorgens hadden zich reeds vroegtijdig,
maar vooral tegen 9 ure, een breede schaar
van opgeschoten jongens en ook oudere man-
nen, waarbij zich ook nog bejaarde synodale
waardheidsbekleeders hadden gevoegd, om de
pastorie en de kerk geplaatst; en toen de
predikant, zijn echtgenote en een ouderling
der gemeente de pastorie uitkwamen om naar
de kerkshuur te gaan, werden zij met een laag-
hartig gesing en een bespottend lachen begroet,
en werd hun zelfs nageproeg: "Hij durft niet!"
Tot zulke laagheden neemt een deel van
het synodale publiek de toevlucht, wanneer het
door het fanatisme der leiders wordt opge-
sweept. Jammer maar, dat de burgemeester zich
als hoofd der politie schuld lieft. Hij toch
had door zijne tegenwoordigheid aan de pastorie
moeten voorkomen, dat de predikant en zijne
vrouw werden gemolesteerd. Waarom heeft de
heer Van Heemstra zich niet dadelijk naar de
pastorie begeven, toen de president-kerkvoogd
zijn beklag kwam doen? Waarom niet zich over-
tuigd door persoonlijk onderzoek bij den predi-
kant, wat van dit gerucht waar was? De hou-
ding van den heer Van Heemstra is des te
meer te bejammeren, omdat hij toch, ook
door de Doleerenden, bij zijn bekende *onstand-
vastigheid in sake de reformatie*, voor een
Christen gehouden wordt, wiens hart mede ge-
bukt gaat onder den nood der kerk, en hij
zelfs meer dan eens betuigt heeft, dat hij den
onwetig geschonsten predikant en kerkeraad
zou blijven erkennen als den wetigen en
eenigen predikant en kerkeraad der Ned. Herv.
gemeente te Driebergen.

Terwijl daarbuiten om het Hervormd kerk-
gebouw geas en geschuifel bespeurd werd,
wachten in de kerkshuur zoals gewoonlijk
circa 500 wettige, Gereformeerde leden der ge-
meente, om het Woord des levens te hooren
uit den mond van Ds. Barger. Het was, te

midden van het hoongelach der wereld, voor
de gemeente des Heeren een goede en ge-
zegende dag; en er is zeker een zegen des
Geestes nedergedaald in menig hart, dat zich
zalig gevoelt in de verheerlijking van Koning
Jezus. Ook werd de gemeente nog hartelijk
verblijd door de verrassende mededeeling, dat
Ds. Barger nu vooral vrijheid had gevoeld om voor
het beroep, zoo dringend uit Klundert tot Zew.
gekomen, te bedanken. De Heere Israëls, Ko-
ning en Hoofd der Kerk, stelde hem tot rijken
zegen voor deze gemeente, zowel als voor het
groot getal jongelieden, dat zijn godsdienston-
derwijs genietten mag.

H. M. WATERER.

Driebergen, 7 November 1887.

VENENDAAL, 7 Nov. Ook voor Venendaals
kerk heeft het uur der verlossing van het syno-
dale juk geslagen. Ook zij mag blijmoedig op-
treden in de rij der ontkomene kerken. Nadat
Donderdagavond in de kerk der Christelijke Ge-
reformeerden, onder leiding van Ds. Kisma van
Bennekom, de bevestiging van de kerkeraads-
leden P. Roodhuizen, H. van Rennes en H.
Hiensch Czn. als ouderlingen, en J. van Wijk,
C. Heij en H. Hardeman als diakenen, had
plaats gehad, is in eene, den volgende dag
belegde kerkeraadsvergadering alle gemeen-
schap met het synodale kerkverband verbro-
ken, en de kerk weder teruggevoerd onder de
kerkenordering van 1619. Lang werd daarna
reeds uitgezien, en ook daarnaar gestreefd,
maar één zaak belemmerde daarin gedurende
geruimen tijd. In deze gemeente is een kerk
der Christelijke Gereformeerden. Nu werd onder
de doleerende broeders steeds diep gevoeld,
dat het zoo mogelijk vermeden moest worden,
naast dien kerkeraad een tweeden of Gere-
formeerden grondslag te stellen. Het kan zoo
licht zijn, dat uit dat naast elkander staan,
een tegenover elkander staan zou voortkomen.
Daarom werd lang gezocht naar het rechte stand-
punt, om kerkelijk tezamen te gaan, totdat wij
op eenmaal van die moeilijke taak ontslagen
worden door de verblijdende geruchten, dat
door de voornaamste mannen uit beide kerk-
groepen pogingen werden aangewend, om tot
overeenstemming te geraken. Dit gaf vrijheid
om af te wachten, wat door hen, of eigenlijk
door de beide synoden der kerken zou wor-
den bepaald, en daarop is de reformatie be-
sloten, in overleg met de Christelijke Gerefor-
meerden, dat voorschans de doleerenden tot
het benoemen van een eigen kerkeraad zouden
overgaan, afwachtinge, dat de Heere in zijne
genade den weg bereide, en de harten der broe-
ders er toe neigde, om het samenwonen van
alle Gereformeerde broeders in één huis tot
werkelijkheid te brengen.